

CADA CASA, UN MÓN

UNA CASA AMB VISTA D'OCELL

L'arquitectura s'obre a la natura, la ciutat i el mar

CASA AL TURÓ DEL COLL
ARQUITECTURA ANNA NOGUERA
(BARCELONA)

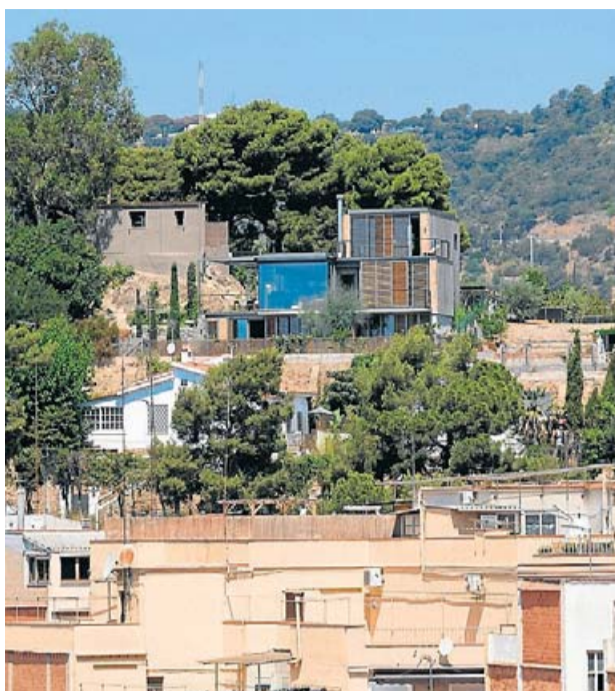
TEXT CRISTINA ROS • FOTOS ENRIC DUCH



La van voler ben oberta. Des d'aquell lloc, dalt del turó del Coll, amb una "casa finestra", que és com en diu l'arquitecta Anna Noguera –fundadora de l'estudi AAN i responsable del projecte–, podrien gaudir de l'amplitud de les vistes de Barcelona, sense sortir de Barcelona; de la natura, que la tenen a tocar; i del mar, des de les altures. Era, és, un dels llocs privilegiats de la ciutat, això sí, si se sabia identificar i valorar.

I sí, ho van saber veure de seguida que va sorgir l'ocasió de comprar una casa vella, sense gens d'interès, a la part més alta d'aquest turó poblat majoritàriament per construccions precàries, del temps en què no hi havia cap planejament. Va ser una oportunitat perquè la família, que vivia en un pis petit al centre de Barcelona, buscava un nou lloc per viure, un lloc que no fos anodí. I si aquella casa vella al turó del Coll no ho era gens, d'especial, l'emplaçament els obria unes possibilitats del tot extraordinàries.

Diu Anna Noguera que tot en aquest habitatge –com s'implanta, com s'estructura en tres volums i fins i tot els materials amb els quals està concebut– respon a la relació que estableix amb el medi natural, pel fet mateix d'estar situat just a la partió entre la



ADAPTACIÓ

La casa al turó del Coll, obra d'Arquitectura Anna Noguera, ha buscat l'adaptació al terreny –rocós, amb un fort pendent– i en un lloc que se situa a la frontera entre una trama urbana que va néixer sense gaire planejament i l'espai natural que té al darrere.

La fusta i la unió entre l'exterior i l'interior

L'arquitecta Anna Noguera ha volgut que la fusta entri dins la casa, així com hi entra el paisatge. Situat entre la trama urbana i la muntanya, fins al punt que algunes roques es fan presents en l'habitatge, aquest projecte va més enllà d'un exercici d'integració. "Estableix una transició entre els espais construïts i el medi natural, entre la matèria inert i l'orgànica", apunten des d'AAN. És per això que s'ha triat la fusta per a la façana nord, que dona al carrer, com a manera de tancar la casa i que, ahora, deixi espai per a una bona ventilació. I és per això que s'han fet de fusta els forjats, molts dels murs de l'interior i les lames que graduen llum, aire i intimitat dels dormitoris. S'ha optat per fusta de cedre, procedent de boscos de tala controlada dels Pirineus. El cedre espanta insectes (per la resina) i no es podreix. Per això s'ha deixat com més natural millor. A dins, la fusta conviu amb plaques d'argila, amb la qual es construeixen els altres murs interiors i s'aconsegueix la inèrcia tèrmica, regular la humitat, un ambient sa i connexió amb la terra.



trama urbana i el territori protegit d'un parc. Tenint en compte aquest vincle amb el bosc i, sobretot, pensant en el fort desnivell de la parcel·la, eminentment rocosa, i a no perdre aquesta mirada d'ocell sobre Barcelona, el turó del Carmel més a prop i, més llunyà, el port, Montjuïc i la mar, la casa es distribueix en tres nivells. Es tanca a la façana nord –la que dona al carrer– i, en canvi, s'obre completament a les espectaculars vistes i a la millor orientació solar. "No podia tancar aquesta casa", admet l'arquitecta.

Així, aquest habitatge de 233 metres quadrats compost en tres volums que es desplacen en altura per minimitzar l'impacte volumètric al vessant de la muntanya, concedeix a la planta d'entrada l'espai sobretot per a la vida en comú: l'estada unitària per a la sala, la cuina i el menjador està recorreguda per unes grans vidrieres que la converteixen en un immens i molt privilegiat mirador que, a més, duplica la dimensió per la continuïtat amb el porxo, fet amb una estructura metàl·lica molt lleugera i cobert d'un simple canyís. Per als dies i les hores de més sol, unes pantalles motoritzades baixen per fora de l'immens vidre. En aquesta planta, a més, hi ha el dormitori de la parella. Val a dir que tant aquesta habitació com la resta, situades a la planta més a sota, un nivell semi-

enterrat que veu com hi entren algunes roques del terreny, tots els dormitoris de la casa gaudeixen també de la relació estretíssima entre l'interior i l'exterior. Encara que en aquest cas unes lames de fusta permeten tancar-se a la llum, guanyar intimitat i graduar la ventilació. És, en certa manera, el mateix que passa a l'estudi, que ocupa el volum més alt, envoltat de fusta i vistes magnífiques.

Per a l'estudi AAN-Arquitectura Anna Noguera era molt important fer aquesta casa amb criteris d'arquitectura passiva. Com a estratègies en aquest sentit destaquen la concepció de la piscina com a safareig amb depuració natural, a base de plantes i amb la superfície desbordant per a una oxigenació permanent; el semisoterrament de la casa per aprofitar la inèrcia tèrmica del terreny; la coberta vegetal del volum principal; les plaques solars sobre el nivell més alt, el de l'estudi, que proporcionen el 65% de l'energia que es gasta; els aïllaments de llana de roca de gran gruix per protegir façanes i cobertes; la ventilació permanent amb sistema de recuperació de calor; l'aportació de calor que fa la xemeneia tancada de la sala; l'aerotèrmia per a l'aigua calenta i la climatització, i un llarg etcètera de recursos per fer que la casa sigui, a més –i sobretot–, confortable. ●

